

ขามตราไก่

ประวัติขามตราไก่

ขามไก่ “ ขามไก่ ” หรือที่คนแต้จิ๋วเรียก “ โกยอ้ว ” และที่ปัจจุบันนิยมเรียก “ ขามตราไก่ ” นั้น มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ซึ่งในประเทศไทยเป็นที่นิยมใช้สำหรับใส่ข้าวต้มรับประทาน โดยเฉพาะในหมู่คนจีนแต้จิ๋ว ตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ด้วยเอกลักษณ์ที่โดดเด่นจากรูปไก่สีแดง และลักษณะของขามที่เหมาะสมกับการใช้ ตะเกียบพวย ลักษณะของขามไก่ขามไก่ในยุคแรก เป็นขามทรงแปดเหลี่ยมเกือบกลมปากบาน ข้างขามด้านบนมีรอยบุเล็กน้อยรับกับ เหลี่ยมของขาม ขาเป็นเชิง ขุบเคลือบซีเถ้า วาดลวดลายบนเคลือบด้วยมือ เป็นรูปไก่ ขนคอและลำตัวสีแดง หางและขาสีดำเดินอยู่บนหญ้าสีเขียว มีดอกโบตั๋นสีชมพูออกม่วงใบสีเขียวตัดเส้นด้วยสีดำอยู่ด้านซ้าย และมีต้นกล้วย 3 ใบสีเขียวตัดเส้นด้วยสีดำอยู่ด้านขวา

นอกจากนั้นขามบางใบยังมีนกบินห้อยหัวอยู่ฝั่งตรงข้ามกับไก่ และ มีดอกไม้และใบไม้เล็ก ๆ แต้มอยู่กันขามด้านในอีกด้วย ในยุคแรกขามไก่อมี 4 ขนาด คือ ขนาดปากกว้าง 5 นิ้ว (เสี้ยวเต้า) 6 นิ้ว (ตัวเต้า) 7 นิ้ว (ยี่ให้) และ 8 นิ้ว (เต้ให้) ขามไก่อขนาด 5 – 6 นิ้ว สำหรับใช้ในบ้านและร้านข้าวต้มชั้นผู้ดี ส่วนขามไก่อขนาด 7 – 8 นิ้ว เหมาะสำหรับ เป็นขามให้หมูกูลีที่ทำงานหนักใช้ เพราะรับประทานจุ วิธีผลิตแบบโบราณ เริ่มจากการผสมดินโดยย่ำด้วยเท้า และนวดด้วยมือ จากนั้นนำดินมาปั้นตบเป็นดินแผ่น แล้วจึงอัดดินลง แม่พิมพ์ปูนพลาสติก หมุนขึ้นรูปขามเป็นวงกลมด้วยมือ ปาดด้วยไก่อ (ไม้ปาดตัดเป็นรูปโค้ง) แล้วนำมาต่อขา ทั้งขามที่ขึ้นรูปแล้วเสร็จไว้บนกระดานให้แห้งโดยธรรมชาติ นำมาชุบเคลือบที่ทำจากซีเถ้ากลบปูนหอย และ ดินขาว จากนั้นบรรจุลงจ้อนำไปเรียงในเตามังกร เผาด้วยฟืนในความร้อนประมาณ 1300 oC ระยะเวลา 18-24 ชั่วโมง เมื่อเผาสุกดีแล้ว จึงนำขามมาเขียนสีบนเคลือบด้วยพู่กันเป็นลายไก่ ดอกไม้และต้นกล้วย แล้วเผาในเตาอบรูปกลมภายในเป็นถึงดินขนาดใหญ่ ด้วยความร้อนประมาณ 700 – 750 oC ด้วยฟืนประมาณ 5 – 6 ชั่วโมง รอจนเย็น จึงบรรจุใส่เข่งส่งจำหน่าย

ความเป็นมาของขามไก่ ขามไก่อมีต้นกำเนิดการผลิตในประเทศจีนกว่าร้อยปีมาแล้ว โดยชนชาวจีนแคะ ต่าบลกอปี่ อำเภอู๋ไห่ปู มณฑลกว่างตุง และชาวจีนแต้จิ๋ว ที่ตำบลปึงโคย ซึ่งมีเขตติดต่อกันทางใต้ ขามไก่อนอกจากใช้ในประเทศจีนแล้ว ยังส่งจำหน่ายแก่ชาวจีนโพ้นทะเลด้วย ดังนั้นส่วนหนึ่งจึงส่งมาจำหน่ายยังประเทศไทย ซึ่งมีชาวจีนโดยเฉพาะชาวแต้จิ๋วอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ประวัติขามไก่อ้างปาง / 2 เนื่องจากในระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ยังไม่มีผู้ผลิตขามไก่ในประเทศไทย และมีความต้องการ จากตลาดมาก พ่อค้าชาวจีนซึ่งอยู่แถวถนนทรงวาด ตลาดเก่าในกรุงเทพฯ

จึงส่งนำเข้าขามไก่อมาจากประเทศจีน ซึ่งในขณะนั้นมีราคาถูกลงมาก ต่อมาเกิดสงครามจีนญี่ปุ่นขึ้น ทำให้ขามไก่อขาดตลาด ของที่นำเข้าไม่พอขาย และ ราคาสูงขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ถึง 2500 มีชาวจีนย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศไทย ได้มีการก่อเตามังกร และทำ เครื่องปั้นดินเผา ซึ่งรวมถึงขามไก่อด้วย เพราะเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งได้แก่โรงงานอุตสาหกรรมดินเผา สีแยก ราชเทวี ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ โรงงานบุญอยู่พาณิชย์ และ โรงงานศิลามิตร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงงานของนายทวี ผลเจริญ ที่วงเวียนใหญ่ จังหวัดธนบุรี ซึ่งขามไก่อในช่วงนั้นมีไม่มากนัก เนื่องจากยังขาดดินคุณภาพดี ชาวจีนเหล่านี้ส่วนหนึ่งจึงได้มาตั้งโรงงานที่จังหวัดลำปาง หลังจากได้มีการพบดินขาวที่อำเภอแจ้ห่ม

ขามไก่อในจังหวัดลำปางเริ่มมีการผลิตขึ้นในจังหวัดลำปาง เมื่อปี พ.ศ. 2500 โดยชาวจีนเมืองไท่ปู้ (ในฮกเกี้ยน) 4 คน คือ นายชิมหยู (โรงงานธนบดีสกุลในปัจจุบัน) นายเชียนหยุย แซ่อ้อ (โรงงานไทยมิตรในปัจจุบัน) นายชีวภูมิ แซ่กว๊าก (โรงงานกัญญาเจริญในปัจจุบัน) และนายซือเมน แซ่เทิน (โรงงานเจริญเมืองในปัจจุบัน) ได้ร่วมกันก่อตั้งโรงงาน เครื่องปั้นดินเผาแห่งแรกของจังหวัดลำปางชื่อ “โรงงานร่วมสามัคคี” ที่หมู่บ้านป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลิตขามไก่อขนาด 6” และ 7” และด้วยยี่ฮั้ว สามปีต่อมาหุ้นส่วนต่าง ๆ ก็ได้แยกตัวออกไปเปิดโรงงานผลิตด้วยขาม ของตนเอง ระหว่างปี พ.ศ. 2502 – 2505 กลุ่มชาวจีน ได้ทยอยกันมาตั้งโรงงานผลิตด้วยขามที่จังหวัดลำปางมากขึ้น ทำให้เป็นแหล่งผลิตขามไก่อมากกว่าแหล่งอื่น ๆ ในประเทศ จึงเป็นช่วงที่มีการผลิตขามไก่อกันมากที่สุด และได้ราคาดี เนื่องจากไม่สามารถนำเข้าขามไก่อจากประเทศจีนได้ ซึ่งในสมัยนั้น ขามไก่อขนาด 6 นิ้ว ที่คุณภาพดี ได้ราคาถึงใบละ 1.50 บาท

วิธีการผลิตขามไก่อในลำปาง เมื่อเริ่มแรกนั้น อาศัยวัสดุอุปกรณ์ท้องถิ่นมาใช้ในการขึ้นรูป โดยหาล้อจักรยาน มาเป็นแป้นหมุน มีแผ่นไม้ตัดเป็นรูปโค้งขนาดเหมาะสมมือจับ (จิ๊กเกอร์มือ) ขวางดินที่หมักเปียก (ดินขาวลำปาง) ลงบนพิมพ์ ซึ่งหมุนบนล้อจักรยาน แล้วใช้จิ๊กเกอร์ไม้กวาดแต่งเติมดินให้ได้รูปทรงด้วยกลมที่ละใบ แล้วนำมาต่อขา โดยที่ขามไก่อในยุคแรก ๆ จะค่อนข้างหนา

สำหรับการเคลือบ ใช้เคลือบซีเถ้าเคลือบ ตำบดในครกขนาดใหญ่ โดยใช้แรงคนเหยียบหลายวันจนละเอียด แล้วนำมาร่อนตะแกรง ก่อนจะนำมาแช่น้ำในบ่อให้ตกตะกอน นำเอาส่วนที่ไม่ตกตะกอนมาใช้ แล้วนำด้วยขาม มาจุ่มเคลือบทั้งใบ

วิธีการเผาขึ้น ใช้เตามังกรโบราณแบบกอปี นำฟืนไม้ไผ่แห้งเป็นเชื้อเพลิง เตามีลักษณะยาวประมาณ 15-20 เมตร ทำช่องใส่ฟืนเป็นระยะ ๆ ภายในก่อเป็นชั้นบันไดตามความยาวของเตา โดยนำด้วยขามที่เคลือบเสร็จ มาบรรจุในจ้อท่อนไฟ นำมาเรียงในเตาและเผาที่อุณหภูมิสูงประมาณ 1250 ถึง 1300 องศาเซลเซียส นาน 24 ชั่วโมง ด้วยขามที่เผาจึงสุกตัว พอดี ซึ่งสามารถสังเกตได้ด้วยประสบการณ์พิเศษ โดยการสังเกตสีของเปลวไฟ และการชักตัวอย่าง เนื่องจากใน สมัยนั้นไม่มีเครื่องมือวัดอุณหภูมิในเตาเผา

การวาดลายไก่อบนขามเคลือบ ได้มีการฝึกคนงานในท้องถิ่นวัดพุทไธสน์ โดยให้คนวาด 2 – 3 คน วาดเป็น ส่วน ๆ ต่อเติมจนเต็มรูปแบบในแต่ละใบ แต่ละคนจะจับพุทไธสน์ที่ละ 2 – 3 ด้ามในเวลาเดียวกัน จากนั้นนำมาเผาในเตากลมอุณหภูมิประมาณ 750 องศาเซลเซียส

ขามไก่ที่ผลิตได้ในรุ่นแรก ๆ มีไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด สาเหตุหนึ่งเพราะความยุ่งยากและ ความล่าช้าของขั้นตอนกรรมวิธีการผลิต การเปลี่ยนแปลงของขามไก่ ขามไก่เริ่มมีการเปลี่ยนรูปแบบ เมื่อโรงงานต่างๆ หันมาลดต้นทุนในการผลิต เพื่อให้สามารถขายได้ ในราคาต่ำลง โดยเริ่มใช้เครื่องปั้น หรือ เครื่องจักรเกอร์เข้ามาช่วยในการผลิต ขามไก่จึงมีลักษณะกลมไม่เป็นเหลี่ยม และต่อมาได้มีการทำแม่พิมพ์ให้มีขามในตัว เพื่อจะได้ไม่ต้องต่อขามภายหลัง ขาขามไกรุ่นหลังจึงไม่เป็นเชิง จะตรงลงมาในแนวตั้ง ขามไก่เริ่มเปลี่ยนไปอย่างมาก เมื่อโรงงานเสถียรภาพที่อ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นโรงงาน ขนาดใหญ่ สร้างเตาอุโมงค์เผาด้วยน้ำมันเตาในปี พ.ศ. 2505 และสามารถเผาถ้วยขามแบบเผารั้งเดียวได้ ซึ่งรวมถึง การเผาถ้วยขามที่วาดสีได้เคลือบในครั้งเดียวกัน โดยไม่ต้องอบสีในภายหลัง ลักษณะของขามไก่ที่ผลิตขึ้นในช่วงนี้ ลายไก่อวดด้วยสีเขียว ทางน้ำเงิน ดอกไม้สีชมพู ลายวาดลดความละเอียดลง ราคาขายก็ถูกลง สามารถทำตลาดได้ดี เนื่องจากราคาถูก และลดความไม่ถนัดได้ง่าย จากนั้นราคาขามไก่อก็ถูกลงเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี 2506 โรงงานถ้วยขามเริ่มหันมาผลิตถ้วยขามรูปแบบอื่น ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะถ้วยขามแบบญี่ปุ่น ซึ่งเข้ามาแทนที่ด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยขึ้น จังหวัดลำปางเป็นเพียงจังหวัดเดียวที่ยังผลิตขามไก่อมาอย่าง ต่อเนื่อง แต่หาช่างฝีมือที่คงรูปแบบเดิมยาก อีกทั้งสีที่วาดมีราคาแพง ส่วนใหญ่จึงใช้สีวาดได้เคลือบ เผารั้งเดียว ที่อุณหภูมิประมาณ 1260 องศาเซลเซียส

การวาดลายไก่อมีการเปลี่ยนมาใช้สีชมพู ทางสีน้ำเงิน แดงใบไม้สีเขียวเข้ม และราคาขาย ขามไก่อขนาด 6 นิ้ว ในปี พ.ศ. 2516 มีราคาเพียงใบละ 40 สตางค์ เท่านั้น ทั้งยังมีการผลิตน้อยลงเรื่อย ๆ และการผลิต ด้วยสืบนเคลือบแบบดั้งเดิมเริ่มหายไปจากตลาด ขามไก่อในยุคปัจจุบัน เมื่อขามไก่อในยุคหลัง ๆ ได้เปลี่ยนไปจากเดิมมาก และกลายเป็นสินค้าราคาถูกลง จึงเริ่มมีการสะสม และกว้าน ซื้อขามไก่อในรุ่นแรก ๆ ซึ่งมีสีสวยงดงาม จนทำให้ขามไก่อรุ่นแรก ๆ หายไปจากตลาด จนเริ่มมีบางโรงงาน หันกลับมาผลิตขามไก่อให้คล้ายกับรุ่นแรก ๆ โดยขายในราคาที่สูงขึ้น ประวัติขามไก่อลำปาง / 4 สมาคมเครื่องปั้นดินเผาลำปาง เห็นความสำคัญของขามไก่อ ซึ่งเป็นเครื่องปั้นดินเผาในยุคแรกของจังหวัดลำปาง และยังคงมีผลิตอยู่แห่งเดียวในประเทศไทย เห็นสมควรที่จะรักษาไว้ จึงได้สร้างประติมากรรมรูปขามไก่อ ขนาดกว้าง 3.5 เมตร ไว้ที่แยกทางเข้าจังหวัดลำปางริมถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ เมื่อราวปี พ.ศ. 2542 ให้ผู้ผ่านไปมา ได้รับรู้และเห็นความสำคัญของขามไก่อ ที่มีต่อจังหวัดลำปาง และเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปหันกลับมาใช้ ขามไก่อมากยิ่งขึ้น

ในช่วง ปี พ.ศ. 2544 มีโรงงานในจังหวัดลำปาง หันกลับมาผลิตชำมไก่อันมากขึ้น ทั้งแบบ วาดได้เคลือบ และวาดบนเคลือบแบบเก่า ตามความต้องการของตลาด ทั้งเผาด้วยเตามังกรโดยใช้ฟืน เป็นเชื้อเพลิงและเผาด้วย เตาแก๊ส ชำมไก่อที่ผลิตขึ้น มีมากกว่า 10 ขนาด ตั้งแต่ 1 นิ้วไปจนถึง 8 นิ้ว และพัฒนารูปแบบไปหลากหลาย ตั้งแต่ จาน ชาม ถ้วยน้ำ ช้อน และของที่ระลึกต่าง ๆ เพื่อจำหน่าย ให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัด และบางส่วน ยังสามารถส่งออกไปขายต่างประเทศได้อีกด้วย ชำมไก่อ ถือเป็นต้นกำเนิดของเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง ซึ่งแม้ว่าปัจจุบันจังหวัดลำปางมีการผลิต เซรามิกส์หลากหลายประเภท ตั้งแต่เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ของประดับของชำร่วย กระเบื้อง สุขภัณฑ์ ลูกถ้วยไฟฟ้าตลอดจนลูกกรงเซรามิกและแม้ว่าปัจจุบันชำมไก่อจะไม่ใช้สินค้าที่มีมูลค่าหลัก ของเซรามิกส์จังหวัดลำปาง แต่ชำมไก่อ มีความหมายเป็นสัญลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง และจะอยู่ในความทรงจำของกลุ่มผู้ผลิตเซรามิกส์จังหวัดลำปางและของคนไทยตลอดไป

แหล่งข้อมูล : <http://taradceramiclampang.blogspot.com>

เซรามิกส์

ผลิตภัณฑ์จากเซรามิกส์ก็เป็นวัสดุอีกประเภทที่เราคุ้นเคยและมักเห็นเป็นประจำในเครื่องครัว สำหรับผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ในห้องครัวมีด้วยกัน 4 ประเภทหลักๆ คือ เอิร์ทเทนแวร์ (Earthenware) สโตนแวร์ (Stoneware) พอร์ซเลน (Porcelain) และโบนไชน่า (Bone China) ซึ่งเมื่อแยกประเภท โดยคุณสมบัติโปร่งแสงแล้ว เอิร์ทเทนแวร์และสโตนแวร์จะทึบแสง ส่วนพอร์ซเลนและโบนไชน่าจะ

โปร่งแสงคือเมื่อนำไปส่องไฟจะเห็นว่าแสงสามารถผ่านได้เอิร์ทเทนแวร์เป็นเซรามิกส์ที่มนุษย์รู้จักมานับพันปีแล้ว และปัจจุบันเราเห็นกันในรูปหม้อดิน กระถางต้นไม้ รูปปั้นต่างๆ เป็นต้น เซรามิกส์ประเภทนี้มีความพรุนสูง แตกหักง่าย เมื่อใส่อาหารหรือของเหลวจะถูกดูดซึมลงในเนื้อภาชนะ ทำให้การสะสมของกลิ่นหรือเชื้อโรคได้จึงควรใช้วัสดุอื่นรองก่อนใส่อาหาร หรือของเหลวลงไป อีกทั้งยังไม่ควรใช้กับเครื่องไมโครเวฟเนื่องจากอากาศ

และน้ำอาจขยายตัวจน ระเบิดอย่างรุนแรงได้สโตนแวร์เป็นเซรามิกส์ที่เนื้อดินหลอมกันแน่นกว่าเอิร์ทเทนแวร์ ไม่เปราะและแตกง่ายเมื่อกระทบกัน สามารถใช้ได้กับเตาอบและไมโครเวฟ แต่ก็ควรเลือกที่มีสัญลักษณ์ Oven/Microwave safe เพื่อความปลอดภัย ส่วนความสามารถในการดูดซึมน้ำจะน้อยกว่าเอิร์ทเทนแวร์ เซรามิกส์ประเภทนี้มีกำเนิดในประเภทจีนและซีเรียเมื่อเกือบ 3,000 ปีก่อนคริสต์ศักราชพอร์ซเลนเป็นภาชนะที่บาง เบา มีความหยาบและทันสมัย เนื้อดินมีความแข็งแกร่งมาก ไม่บิ่นและแตกหักง่ายเมื่อกระทบกัน แสงสามารถผ่านได้เมื่อส่องไฟ มีส่วนผสมของดินขาว เฟลด์สปาร์และควอตซ์ เซรามิกส์ชนิดนี้ถือกำเนิดในประเทศจีนยุคราชวงศ์ถัง ส่วนโบนไชน่าเป็นเซรามิกส์ที่มีความหยาบเช่นเดียวกับพอร์ซเลนแต่มีส่วนผสม เป็นเถ้ากระดูก ดินขาว และเฟลสปาร์ สำหรับนิยามของเซรามิกส์คือผลิตภัณฑ์ที่เป็นสารประกอบ

อนินทรีย์และ ผ่านกระบวนการเผา แต่ปัจจุบันมีเซรามิกส์ที่ไม่ต้องเผาแต่จัดเป็นเซรามิกส์คือ ผง “ไฮดรอกซี อะพาไทต์” (Hydroxyapatite) ซึ่งเป็นเซรามิกส์ที่สังเคราะห์ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นวัสดุทดแทนกระดูกโดยไม่ ได้ผ่านกระบวนการเผา ดังนั้นกระบวนการเผาก็เป็นข้อยกเว้นว่าอาจจะมีหรือไม่ก็ได้การพัฒนาเซรามิกส์มีมาอย่างต่อเนื่องและไม่ได้จำกัดอยู่ที่ ผลิตภัณฑ์ในครัวเรือนเท่านั้น แต่ยังพัฒนาเซรามิกส์เพื่อใช้งานอย่างอื่น เช่น “อีโคเซรามิกส์” ซึ่งเป็นเซรามิกส์ที่ผลิตมาจากเถ้าแกลบและน้ำทิ้ง อันเป็นผลงานวิจัยของนักวิชาการจากศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค) ซึ่งเซรามิกส์ดังกล่าวมีความแข็งแรงและทนความร้อนได้ที่อุณหภูมิหลายพันองศา เซลเซียส เหมาะแก่การใช้งานในโรงงาน นอกจากนี้ก็ยังมีเซรามิกส์ที่ใช้เทคนิคในการผลิตแผ่นรองวงจรที่ใช้ในวงการ อิเล็กทรอนิกส์มาผลิตเป็น “กระดาดเซรามิกส์” ซึ่งช่วยสร้างความหลากหลายให้กับผลิตเซรามิกส์มากขึ้นนอกจากนี้ "แก้ว" ยังเป็นวัสดุอีกชนิดที่วนเวียนอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา แก้วเป็นสารประกอบของซิลิกาและโลหะออกไซด์ ทั้งนี้แก้วมีความใกล้เคียงกับเซรามิกส์เนื่องจากเป็นสารประกอบอนินทรีย์และ ต้องผ่านการเผาที่อุณหภูมิสูงเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันคือ แก้วจะต้องหลอมก่อนขึ้นรูปในขณะที่เซรามิกส์จะต้องขึ้นรูปก่อน และแก้วจะแข็งตัวโดยไม่ตกผลึก

การแบ่งชนิดของแก้วแบ่งได้หลายวิธีแต่โดยมากนิยมแบ่งตามส่วนประกอบทางเคมี โดยส่วนประกอบหลัก ๆ ของแก้ว คือ ทรายแก้ว โซดาแอชและหินปูน และอาจจะเติมสารเคมีอื่นๆ เพื่อให้ได้แก้วที่มีคุณสมบัติตามต้องการ ทั้งนี้กว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของแก้วที่เราพบเห็นกันทั่วไปคือแก้วโซดาซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ในรูป แก้วน้ำและขวด เป็นต้น และยังมีการนำแก้วไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบอื่นๆ อีก เช่น ไฟเบอร์กลาสซึ่งเป็นแก้วที่ถูกยัดให้เป็นเส้นๆ ด้วยความร้อนแล้วนำมาสานกันใช้เป็นฉนวนกันความร้อน เป็นต้นตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า ceramic ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีก คำว่า keramos ซึ่งหมายถึง "สิ่งที่ถูกเผา" ซึ่งดั้งเดิมเซรามิกผลิตจากดินเหนียว ช่วงแรกๆ เซรามิก ถูกเรียกว่า "ไชน่าแวร์" เพื่อเป็นเกียรติแก่คนจีนผู้บุกเบิกการผลิตเซรามิก หรือเครื่องปั้นดินเผา รุ่นแรกๆ

ประวัติเซรามิก หรือต้นกำเนิดเซรามิกของ โลกนั้น สันนิษฐานว่ามีประวัติยาวนาน เริ่มตั้งแต่ 1500 ปี ก่อนคริสตกาลเลยทีเดียว มีการค้นพบหลักฐานว่ามีการใช้อิฐในการก่อสร้างที่ประเทศบาบิโลเนีย เอสซีเรีย และอียิปต์ ส่วนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความก้าวหน้าในการผลิต เซรามิก และเครื่องปั้นดินเผา ชนิดต่างๆ มากที่สุด มีการเคลือบเซรามิกด้วย วัสดุต่างๆ เช่น เคลือบปอร์สเลน (porcelain) เคลือบสีแดง และสีต่างๆ เช่น สีน้ำเงิน สีเขียว เป็นต้น ส่วนในยุโรปประเทศแรกๆ ที่มีความสนใจเซรามิก คือ อิตาลี ผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ชนิดหนึ่งเรียกว่า เมจจิกา ต่อมาฝรั่งเศสก็ได้ผลิตเครื่องใช้ลักษณะคล้ายๆ กันเรียกว่า แพร็อง สำหรับเซรามิก หรือ เครื่องปั้นดินเผา ในประเทศไทยนั้น มีมาตั้งแต่หลายพันปีก่อน ซึ่งปรากฏหลักฐานที่ ต.บ้านเชียง อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ซึ่งมีการขุดค้นพบเครื่องดินเผาของมนุษย์สมัยโบราณ สมัยกรุงสุโขทัย เซรามิกที่ ได้รับความนิยมนสูงสุด คือ ถ้วยชามสังคโลก ซึ่งมีประวัติบันทึกไว้ว่าได้มีการค้าขายระหว่างจีนกับไทยมาแต่ครั้งโบราณ ครั้นเมื่อถึงสมัยอยุธยา เซรามิก ที่เลื่องชื่อ นั้นได้แก่ เครื่องเบญจรงค์ มีลักษณะเป็นสี 5 สี ตามชื่อ ส่วนเซรามิกสมัยใหม่ ที่ทุกคนน่าจะรู้จักกันเป็นอย่างดี เพิ่งเริ่มมีผลิมาเมื่อ 50 ปีที่ผ่านมา นั่นคือ ถ้วยชามตราไก่ นับเป็นเซรามิกสมัยใหม่กันอย่างแท้จริง ซึ่งคนไทยก็ใช้เซรามิกชนิดนี้มาจวบจนปัจจุบัน งานเซรามิกในประเทศไทยปัจจุบัน ได้รับการยอมรับว่า ceramic ที่ made in Thailand นั้นเป็นที่ยอมรับอย่างสูงในตลาดโลก เซรามิกของไทยถือเป็น 1 ใน 3 ประเทศในโลกที่มีการผลิตเซรามิกซึ่งมีคุณภาพสูงมาก ซึ่งสามารถนำเงินตราเข้าประเทศไทยได้อย่างมากมายมหาศาล

แหล่งข้อมูล : <http://taradceramiclampang.blogspot.com>